



Til: Ringerike kommune, postmottak@ringerike.kommune.no

Kopi: Naturvernforbundet i Hole og Ringerike
Naturvernforbundet i Buskerud

Oslo, 13.12.2024

Uttalelse «kommunedelplan for naturmangfold 2025-2030»

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) viser forslag til kommunedelplan for naturmangfold 2025-2030 som er på høring til 13.12.2024.

NOA er Naturvernforbundets største fylkeslag i antall medlemmer, med geografisk virkeområde for Oslo og Akershus fylker. I tillegg har NOA et vedtektsfestet ansvar for Naturvernforbundets arbeid for å bevare Osломarkas natur- og opplevelseskvaliteter.

NOA har i en årrekke gjennomført og bidratt til kartlegging av Osломarkas natur- og opplevelseskvaliteter, og foreslått nye verneområder, hvorav flere med tiden har blitt vernet som naturreservat.

Om NOAs merknader til naturmangfoldplanen

Vår uttalelse avgrenses til naturmangfoldet i Marka (områdene omfattet av Markaloven og «markaforskriften¹»).

Vi vil likevel bemerke at de forholdene vi trekker frem også er relevant for de øvrige skogområdene i kommunen.

Styrking av kunnskapsgrunnlaget og ivaretagelsen av naturmangfoldet i Marka

Basert på NOAs erfaringer ved oppfølging av hogstsøknader i Marka, er det fremdeles alvorlige mangler i kunnskapsgrunnlaget for (det truede) naturmangfoldet i Marka.

Over de senere årene har NOA ved en rekke tilfeller avdekket rødlistede og truede skoglevende arter, hovedsakelig lav og kjuker, i områder som har vært godkjent for hogst. Verdifulle livsmiljøer som tross omfanget av gamle trær og/eller dødved, ikke er fanget opp av tidligere MiS-registrering/MiS-revisjon. Slike NOA-registreringer har hindret flatehogst av naturskogsmiljøer bl.a. ved Tupperen, Kampevaddammen, Lenseløken og Spålsberget.

Årsaken til kunnskapshullene kan være at MiS-registreringene er en utvalgskartlegging, uten krav om nye heldekkende kartlegginger ved revisjon². Ved siste MiS-revisjon for Ringerike kommune ble det kun gjort supplerende kartlegging av livsmiljøer som ble vurdert å være underrepresentert gjennom de eksisterende nøkkelbiotopene³.

NMBU har i uttalelse om hvordan den økologiske tilstanden i skogen kan forbedres, pekt på at det «er behov for naturkartlegging som dekker en større del av skogarealet. Både MiS og NiN-kartleggingen fungerer i dag om utvalgskartlegging»⁴.

¹ Forskrift om skogbehandling og skogsdrift i Oslo og nærliggjande kommunar

² <https://www.skog.no/wp-content/uploads/2023/09/1138-lvar-Gjerde.pdf>

³ <https://nmbu.brage.unit.no/nmbu-xmlui/handle/11250/2761453>

⁴ Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), 03.02.2023. *Innspill om tiltak og virkemidler for å opprettholde og forbedre økologisk tilstand i skog*. Tilgjengelig fra: <https://hoering.miljodirektoratet.no/Hoering/LastNedSp%C3%B8rsm%C3%A5UttalelseVedlegg/4f104519-dc06-4fdb-bf0e-5d803764eb7d>

Dette ligger også til grunn for et bredt forskeroppdrag for kartlegging av naturskog⁵:

Manglende dokumentasjon og betydelig årlig hogst i naturskoger kan medføre irreversible tap av naturverdier i norsk skog om ikke en mer komplett kartfesting kommer på plass i nær fremtid.

Forskeroppdraget er fulgt opp av Regjeringen ved at Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å etablere et offentlig tilgjengelig kart over naturskog⁶. Kartet er forventet ferdigstilt ved årsskiftet 2024/2025. Det er foreløpig uklart hvilken betydning naturskogskartet skal ha for skogforvaltningen i områdene som kartfestes som naturskog.

Derfor må kartlegging, kartfesting og ivaretagelse av naturskog inkluderes i planen

1. Vi støtter tiltak 1g, som bl.a. inkluderer å analysere og evaluere tidligere MiS-kartlegging. Tiltaket må gjennomføres i all skog i kommunen, også i Marka.
2. Under tiltaksgruppe 1 bør det legges til at det skal gjennomføres heldekkende naturtypekartlegginger også i Marka og skogen i kommunen for øvrig.
3. Fragmentering og tap av levesteder som følge av tidligere og nyere flatehogst er den viktigste årsaken til det store omfanget av truede arter i skog. I forlengelsen av tiltak 1f bør det derfor utredes hvordan viktige landskapsøkologiske sammenhenger kan bevares og restaureres, og hvilke områder som bør omfattes, slik at disse områdene kan sikres ved bruk av hensynssoner e.l. ved neste rullering av kommuneplanens arealdel. Vi viser her til forslaget om økologiske korridorer i Oslo kommunes arealplan som for tiden er under revisjon, og Biofokus sin analyse i rapport 2022-115⁷.
4. Kommunens saksbehandling av hogstsøknader etter markaforskriften er ikke nevnt. Følgende nye tiltak bør legges til i tiltaksgruppe 3:
 - Mer åpenhet om hogstsøknader og vedtak
 - Søknader om hogst i Marka publiseres i mange tilfeller først når vedtak er fattet. Søknadene må publiseres fortløpende, slik at allmennheten, enkeltpersoner og organisasjoner, har mulighet til å gi innspill som del av saksbehandlingen. En abonnementsløsning eller varslingsløsning må etableres.
 - Utarbeide instruks/retningslinjer for å styrke landbrukskontorets vektlegging av miljøhensyn ved vurdering og saksbehandling av hogstsøknader.
 - Vi viser til Oslo kommune som i sin handlingsplan for biologisk mangfold⁸ har inkludert tiltaket *Ikke tillate privat hogst og inngrep i gammelskog og myr i privat skog*. Tiltaket innebærer å vurdere hvilke instruks kommunen bør gi til Regionkontor Landbruk slik at det ikke innvilges søknader om hogst og andre inngrep i gammelskog og myr som gir negative konsekvenser for naturmangfold og klima.

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Håkon Eide Gundersen (sign.),
Daglig leder

Nikolai Norman (sign.),
Styreleder

⁵ <https://www.nmbu.no/nyheter/bredt-forskeroppdrag-kartlegging-av-naturskog>

⁶ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/lager-kart-over-norsk-naturskog/id3025807/>

⁷ Rapport: Økologiske korridorer og områder med særlig store naturverdier i Marka i Oslo kommune

⁸ <https://aktuelt.oslo.kommune.no/ny-plan-for-%C3%A5-ta-bedre-vare-p%C3%A5-oslos-natur>